

คำสั่ง

ที่ นร ๐๕๐๔/๑๕๒๖๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๘/๓๗๓๑
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๑๐๐/๑๖๖๔
ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๑/๑๐๒๒๔
ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๘๐๒.๒/๑๗๘
ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค (ปคร) ๐๘๐๒.๒/๒๑๒
ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๗
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๔๐๔/๒๘๐๖
ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด
ที่ วท (ปคร) ๕๒๐๑/๔๗๐๕๓๘๖ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๐๐๗๔
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๕.๒๒/๓๙๐๗
ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๗
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก ๐๓๑๓/๒๓๔๕
ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗
๑๐. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๓/๓๕๒๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗
๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๗.๑/๕๑๒
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๗
๑๒. สำเนาหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๐๗.๓๒/๖๐๑๔
ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗
๑๓. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๖/๑๔๙๐
ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๗

/ ตามที่ได้ ...

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นประธานกรรมการ พิจารณาแล้ว มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๑. ประเด็นอภิปราย

๑.๑ (ร่าง) แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ยังมีความไม่ชัดเจนในการดำเนินการของแผน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการที่จะลดมลพิษทางอากาศได้อย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม เมื่อเทียบกับกับวงเงินที่ขอสนับสนุน เช่น การใช้ไบโอดีเซล การใช้เทคโนโลยีการเกษตร การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ ฯลฯ ดังนั้น ร่างแผน ฯ ควรมีรายละเอียดที่ชัดเจนแสดงให้เห็นถึงวิธีดำเนินการป้องกันมิให้เกิดมลพิษ เช่น กำหนดมาตรการป้องกันไฟป่า แผนดับไฟป่า หรือแนวทางป้องกันยานพาหนะที่เสื่อมคุณภาพทำให้เกิดควันดำ เป็นต้น มิใช่กำหนดเฉพาะวิธีแก้ไขปัญหามลพิษที่ดำเนินการอยู่แล้ว เช่น การทำความสะอาดถนน การตรวจวัดและจับยานพาหนะที่มีมลพิษเกินมาตรฐาน รวมทั้งควรมีกระบวนการในการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้มีการปฏิบัติที่จริงจัง และได้ผลตามแผน

๑.๒ กรมควบคุมมลพิษควรพิจารณาตรวจสอบเพื่อให้ทราบว่า มีสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์การปฏิบัติงานขณะนี้เท่าใด เพียงพอหรือไม่เพียงพอ แล้วจึงกำหนดแผนหรือมาตรการดำเนินการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสามารถลดสภาพมลพิษ กำหนดแนวทางในการขอความร่วมมือจากประชาชนโดยให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ในการป้องกันภัยมิให้เกิดมลพิษ ทั้งจากไฟป่า ควันดำจากยานพาหนะ ฝุ่นละอองต่าง ๆ

๑.๓ ควรปรับแผนด้านการจัดการมลพิษจากการจราจรที่ขอเพิ่มงบประมาณปี ๒๕๕๘ จำนวน ๕๒.๒ ล้านบาท ให้ชัดเจนโดยศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วย ส่วนโครงการและกิจกรรมอื่น ๆ ไม่ได้แสดงผลที่จะได้รับไว้อย่างชัดเจน เช่น มาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งและการส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่ได้ระบุถึงผลได้จากการดำเนินงาน เมื่อเปรียบเทียบ

การส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทซึ่งร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่ได้รับบ่งชี้ถึงผลได้จากการดำเนินงาน เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน ส่วนมาตรการควบคุมไฟป่า ก็ให้ความสำคัญกับการขอเพิ่มหน่วยดับไฟป่า โดยมีได้แสดงถึงความพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยดับไฟป่าที่มีอยู่ หรือคิดหาวิธีการให้เกิดความร่วมมือจากประชาชน ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลดีในระยะยาวได้มากกว่า เป็นต้น นอกจากนี้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ควรพิจารณาถึงกระบวนการบริหารจัดการที่มีมาตรการติดตามตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้มีการตรวจสอบเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะจัดหาเท่าที่จำเป็น และมีมาตรการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ ผู้แทนของสำนักงบประมาณได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่เสนอของบประมาณปี ๒๕๔๘ เพิ่มเติม ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของมาตรการที่จะนำไปใช้และการบังคับใช้ทางกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ต้องใช้งบประมาณแต่อย่างใด และบางเรื่องได้มีการจัดสรรงบประมาณดำเนินการไว้บ้างแล้ว เช่น มาตรการควบคุมไฟป่า ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช บางเรื่องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน เช่น การควบคุมฝุ่นละออง จึงควรกำหนดให้ชัดเจนว่า หน่วยงานใดรับผิดชอบเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดสรรงบประมาณ และควรพิจารณาว่าเครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานมีอยู่แล้วเท่าไร เช่น รถดูดฝุ่น ฯ เพื่อให้ทราบว่าควรเพิ่มหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้การขอเพิ่มงบประมาณ ในส่วนที่สำนักงบประมาณได้จัดสรรเงินไว้แล้ว ควรมีการบูรณาการให้เกิดการปฏิบัติที่แท้จริงและได้ผล เช่น การเผาในที่โล่งในภาคการเกษตร ในส่วนอื่น ๆ ควรให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตาม(ร่าง) แผนปฏิบัติการ ฯ ดังกล่าวด้วย รวมทั้ง การบริหารจัดการด้านมลพิษอากาศ และการจัดการมลพิษจากการจราจร ก็ได้เคยมีการขอของบประมาณเพิ่มไว้แล้ว จากการประชุมคณะรัฐมนตรีภูมิภาคที่จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงเห็นควรมอบให้กรมควบคุมมลพิษตรวจสอบความคืบหน้าในการดำเนินการดังกล่าวว่าได้มีการดำเนินการอย่างจริงจังหรือไม่เพียงใดและควรทบทวน (ร่าง) แผนปฏิบัติการ ฯ ตามที่เสนอให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. มติคณะกรรมการกลั่นกรอง ฯ

๒.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับไปปรับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

๒.๑.๑ ให้ตรวจสอบสภาพการดำเนินงานที่มีผลต่อการจัดการมลพิษอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้านงบประมาณที่ได้รับ เป้าหมายและผลการดำเนินการที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๒.๑.๒ พิจารณาปรับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวตามข้อมูลที่ได้รับในข้อ ๒.๑.๑ โดยกำหนดขอบเขต วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ กำหนดตัวชี้วัดและแนวทางการบูรณาการภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

๒.๑.๓ กำหนดโครงการและกิจกรรมตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการ ฯ ที่จำเป็น ไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ และต้องก่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สามารถตรวจวัดได้ มีมาตรการตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

๒.๑.๔ ควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการ ฯ และควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และตระหนักในการมีส่วนร่วมลดมลพิษอากาศในพื้นที่เพื่อเกิดผลสำเร็จต่อเนื่องในระยะยาว

๒.๑.๕ ได้รับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ไปประกอบการปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการ ฯ ด้วย

๒.๒ ส่วนงบประมาณปี ๒๕๔๘ ที่ขอเพิ่มเติมนั้นให้สำนักงานประมาณพิจารณาตามแนวทางมติของคณะกรรมการ ฯ ต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ ลงมติอนุมัติและให้ดำเนินการต่อไปตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗ ทั้งนี้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วยว่า การดำเนินการเกี่ยวกับปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม นั้น ควรดำเนินการในเชิงรุกดูแลป้องกันมิให้เกิดปัญหามากกว่าที่จะดำเนินการแบบตั้งรับเพื่อแก้ไขฟื้นฟูหลังจากเกิดปัญหาแล้ว เพราะการแก้ไขปัญหานั้นจะทำให้เกิดภาระและสิ้นเปลืองงบประมาณค่าใช้จ่ายมากกว่าและยากที่จะแก้ไขให้สภาพธรรมชาติกลับคืนดังเดิมได้ นอกจากนี้ ควรพิจารณาด้วยว่าจะสมควรนำเอาหลักการที่ว่า “ผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหา” (Polluter Pay Principle – PPP) มาใช้ในการดำเนินการข้างต้นได้มากน้อยเพียงใดด้วย

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ 2BK003

๒ ก.ค. ๒๕๔๗

พอ.ลบป.....
ผอ.กลุ่ม.....
จวค.....
ผู้พิมพ์.....